

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
România, America și alte țări străine 10 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia „Iosif Marschall, Sibiu”

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-eară 12 bani a treia-eară 10 bani.

Gendarmi mâncați de lupi.

Chipul nostru de azi ne înfățișează o întâmplare groaznică, petrecută nu de mult la granița Bosniei. Doi gendarmi mergând prin o pădure, au fost atacați de o haită de lupi. Lupii se vede că au fost flămânzi, de oarece s'au năpustit cu o furie nespusă asupra gendarmilor. Aceștia firește, s'au folosit de pușcă, și au pușcat 9 lupi, dar' în urmă au fost rășiți de fiare și au fost mâncați de vii.

Bieții gendarmi în urmă nu s'au mai putut apăra nici cu pușca și au căzut jertfă furiei sălbatice a fiarelor.

Din casarmă văzând, că cei doi gendarmi nu se mai reîntorc, s'a trimis o patrulă ca să-i caute.

Patrula a aflat tristul adevăr: n'a găsit decât hainele rupte ale gendarmilor, armele și

oasele, ear' alături zăceau cei 9 lupi împușcați.

În chipul nostru se vede atacul lupilor, ear' în colțul din dreapta ni-se înfățișează soseala patrulei la fața locului, unde nu erau decât lupii împușcați și puștile și celelalte rămășițe ale bieților gendarmi.

De-ale școlii.

Fiind școala un focalar de cultură din cele mai vechi timpuri ale secolilor trecuți, avându-și intențiunile și scopurile sale mărețe, cari tind a împărtăși nouă generațiuni din fructele sale binecuvântate, nu pot trece cu vederea a nu aduce vre-o câteva cuvinte cu privire la acest sfânt așezământ.

Școala ca o instituțiune culturală de prima ordine, și ca una din cele mai vechi instituțiuni de atare natură, se bucură de un mare trecut istoric. În școală se pregătește omul anume pentru oare-care chemare în viață, pentru câștigarea pâinei de toate zilele în greaua luptă pentru existență. Educațiunea după-cum este cunoscut, tinde a da o cultură multilaterală; ea voește, ca spiritului să i-se deschidă o privire generală în viața naturei și în viața omenească, ca acesta să fie impresionabil la tot ceea-ce a produs cultura cutărui timp, să nu fie străin față de curentul de care este străbătută viața spirituală a unei națiuni, sau chiar și a întregii omenimi.

Prin aceasta însă nu voesc să zic, că doară educațiunea ar fi în stare să dea o orientare deplină în organismul cultural, de oare ce pentru aceasta nu ar fi de ajuns nici chiar o viață de om, necum un timp așa de scurt, cât ține timpul învățământului la o școală populară, căci despre aceasta este vorba aci în locul prim.

Școala este acel tar luminător, care tinde a da nouă generațiuni din roadele sale binecuvântate, a revărsa lumină din isvorul său nesecat, a îmbogăți capitalul spiritual al copiilor cu tot felul de cunoștințe folositoare, pentru viața practică, școala este, care arată căile ce duc spre limanul fericirii, scurt zis: ea este busola în lucrările noastre zilnice.

Cu cât susținătorii și conducătorii școlii îi vor da mai mare atențiune, cu atât mai mari progrese va realiza omenimea în direcțiunea culturală. Un naturalist s'a exprimat în o scriere a sa în modul următor »Viitorul nostru atârână

dela școală«, pentru că numai prin școală duce drumul către adevărata libertate, către cea mai nobilă umanitate, către rațiune și către cea mai curată moralitate.

Școala educativă, chiar și numai numirea aceasta ne arată, că ea în primul loc are să se ocupe de educațiunea copiilor încredințați ei. Ea are să fie astfel întocmită și provăzută cu cele necesare, încât să corespundă pe deplin sublimiei sale chemări.

Tot școala este aceea, care tinde la dezvoltarea unei vieți spirituale, organizate astfel, încât din ea să rezulte o viață bună, onestă, o viață morală, un caracter moral religios.

Așa dar' din cele premerse se poate vedea destul de limpede însemnătatea ce o are școala. Toate aceste mai sus înșirate însă nu vor fi eficace în sine, când va lipsi interesul față de acest sfânt așezământ.

E mare numărul acelorora încă și astăzi, cari disconsideră școala și pe învățător atribuindu-le cuvinte de hulă și de ocară, privind școala și pe conducătorii ei numai ca o povară pe capul lor. Dovadă este aceasta, că nu cunosc îndeajuns folosul acestui scump așezământ.

Și ca totuș să ne încredințăm mai bine de adevăr, țin a aminti aici, căci când vorba este de a aduce ceva jertfe materiale, acestea nu de voie bună le fac, ci în mod silit. Dacă cultura inimii ar fi mai cultivată, nu am mai auzi și azi adese ori cuvintele: dapoi ce »să tot dau pentru școală și biserică atâția bani, că doar' când voi muri n'o să le duc cu mine«.

Mai adaug aci și necercetarea regulată a școlii din partea copiilor obligați a cerceta școala. Dacă vom scruta după cauză, o vom afla la părinții copiilor, care nu îi silesc să meargă la școală, zicând, că cum am trăit eu va putea trăi și el, că doar' n'o să-l fac...

Cine stie din ce cap sarbed va fi eșit această max'imă, care nici decât nu se mai potrivește cu timpul în care trăim. În timpurile trecute cu totul altfel a fost, nu erau atâtea sarcini pe

popor, nu erau atâtea pretensiuni, ca acum, când totul s'a schimbat, existența zilnică e cu mult mai grea, deci e evident, că trăim în timpuri cu mult mai grele; deaceia arma cea mai puternică și de căpetenie, la care se-și ia omul refugiul să fie arma științii, și știința și o poate câștiga cineva numai prin sîrguință la învățatură, prin școală.

(Va urmă.)

O știre curioasă. În Roma a ieșit de curând o broșură, în care sunt provocate puterile rom.-catolice (cum e Franța Spania, Portugalia, Austro-Ungaria etc.) să cumpere dela Turcia Palestina, unde s'a născut și a pătimit Mântuitorul nostru și să o dăruiască Papei.

Foaia engleză »Daily Express« zice, că broșura a fost scoasă în tipar la sfatul Papei.

Abzicerea M. Sale. Din München se vestește, că foaia »Montagspost« de acolo a lipit pe colțurile stradelor placate, în cari anunța, că Mai. Sa împăratul și regele nostru a abzicere de la tron.

Știrea este un abus al numitei foi, căci nu e adevărat nimic din ea.

Procesul nostru de Vineri, pentru articolului »Proiectul lui Berzevzy« publicat în nr. 43. a. t. s'a stîrșit cu osândirea dlui Silvestru Moldovan la o pedeapsă principală de 20 cor. și una secundară de 10 cor. Procurorul nefiind să vede mulțumit cu sentența, a recurat-o la tabla reg. din Cluj.

DIN LUME.

Republica franceză în primejdie.

Săptămâna trecută lumea a fost surprinsă cu vestea din Paris, că acolo s'a descoperit o conjurație, care avea planul să răstoarne republica, să prindă pe presidentul Loubet și să proclame de împărat al Franciei, pe prințul Victor Napoleon, unul din familia Napoleonilor.

În adevăr poliția a făcut mai multe arestări, fiind amestecați mai mulți fruntași

FOITA.

Lângă pod și colină.

Novelă populară de I. A. T.

(Urmare).

Când era să între în casă aruncă o privire spre stradă și iuse părul ca și cum ar vedea ceva umbră de om, dar' cam departe. Stă pe loc și privește. Era umbră în adevăr și încă lângă poarta lui Gavril Dan.

— Încă voi ajunge, zise în sine, că chiar vecinul Dan face cu mine glumă și multe i-se fulgerară prin minte lui Atanasie Bob.

Vecinul Dan în adevăr avea de ce să se uite cu ochii răi la omul nostru. Că odinioară amândoi iubeau pe Măria Drăgan, fata ea mai frumoasă din sat, și căreia mai bucurosi îi plăcuse să fie femeia săracului Atanasie Bob, decât a bogatului Gavril Dan.

Lui Atanasie Bob i-a jurat dânsa iubire și credință până la moarte, ear' lui Gavril

Dan i-a zis că: ce se va ajunge ea cu cail și boii, cu vacile și bogățiile lui, dacă inima ci și în vis bătea pentru Atanasie Bob!

Așa s'a măritat Măria după Atanasie Bob, care nu avea nimic, și ședeau în o colibă acoperită cu trestie; acolo s'a dus și Măria ca să împartă Atanasie cu dânsa sărăcia lui. Tot satul clatina din cap, cum de s'a măritat după el, și Atanasie încă era mirat cum de și-a căpătat de femeie pe cea mai frumoasă fată din sat. Gavril Dan de rușine nici nu eșia între oameni, ci mereu mergea la cârcimă și acolo nu se uita la nimeni, ci mai mult în fundul păharului.

Tocmai în săptămâna trecută s'a întâmplat, că Gavril Dan s'a uitat prea mult în fundul păharului, a început a fi c'am prost de beutură și oamenii se strînseră în jurul lui și rîdeau, dar' el făcea larmă.

Deodată veni acolo și poliștutul Atanasie Bob și luându-l de mână, îl duse din curtea cârcimei, și îi șopti: — Vîno după mine, că mâne îmi vei mulțumi.

Dan însă îl împinse zicând: cară-te de aici, căci îndată te fac dărbă.

Atanasie însă îi răspunse tot cu vorbe blânde.

— Nu tu vorbești Dane ci beutura, pentru aceea nici nu mă mâniu ci vină numai, că te petrec acasă.

La vorbele aceste Dan se înfuriă și ridicându-și mână voia să-l lovească. Atanasie îi apucă mâna și îi zise: De mai faci ceva jupâne Dan, l'as rușinea la o parte și te duc la casa comunală.

— Pe mine? La casa comunală? Tu sdrențar și porc de căne ce ești.

Atanasie își eși și el din fire și apucându-l de braț îl duse până acasă și îl aruncă în curte zicând birșului, care scotea apă din fântână:

— Ți-am adus stăpânul acasă și să nu-l mai l'ași să iese pe uliță, că de-l voi mai afla prin sat, voi fi silit a-l închide ca pe cel din urmă țigan.

în alacere. Unul din cei mai însemnați este căpitanul Tamburini, care a spus, că el a umblat să câștige mai mulți ofițeri pentru conjurație, anume vre-o 40, în deosebite orașe. Când în aceste orașe s'ar fi început răscoala, să dădea semnul și în Paris.

Cercetarea decurge energic și se zice, că în adevăr republica a fost amenințată. Victor Napoleon a declarat, că el n'a știut nimic despre conjurație și n'are nici o legătură cu conjurații.

Întâlnire de domnitori și afacerea Marocană.

După visita împăratului Germaniei în Tanger, regele Italiei a avut o întâlnire cu împăratul în Neapolea.

Regele Angliei asemenea face o călătorie în Spania și pe marea Mediterană. La întoarcere va avea o întâlnire cu Loubet. Întâlnirea stă în legătură cu afacerea Marocană.

Cu privire la tratatul de negoț dintre Germania și Marocco, din Tanger se scrie, că zilele aceste s'a comunicat acest tratat cu reprezentanții puterilor. Tratatul dă mari favoruri Germaniei, cu privire la negoț și navigațiunea termureană.

Știri mărunte.

O bandă de Greci a atacat satul Zagorician (Macedonia) și l'a apris. Miliția s'a încercat la luptă cu ei, cu care prilej au căzut mai mulți și câțiva au fost răniți.

Răsboiul dintre Rusia și Japonia.

Pe când de pe uscat din Mangiuria sunt puține vești nouă, cu atât mai mare e interesul pentru cele ce se petrec pe mare. Flota-Baltică, comandată de Rozdestvenski, a ajuns în apele chineze sudice și e așteptată de flota japoneză, în frunte cu admiralul Togo.

Eată câteva știri:

Din Mangiuria.

După depeșe private Japonzii fac mișcări de încunjurare. La Ciulciu a fost o ciocnire, în care Rușii au fost respinși, căzând din ei la 60. Japonzii au pierdut 10 morți.

Pregătirile Japoniei.

Față cu pregătirile Rusiei, Japonia asemenea face mari sforțări de a-și mări oastea. Ea are acum sub arme 700 mii, de oameni, pe cari voiește a-i întregi la 1 milion și mai bine. Ținta mai de aproape a lor este să ia Karbinul.

Calea flotel rusești.

După o știre sosită în Amsterdam, la redacția foaiei »Handelsblad« flota rusească se află la insulele Anamba, cari sunt proprietatea Olandezilor, anume între Borneo și pe-

Atanasie despre întâmplările aceste n'a povestit femeii lui, dar' acum noaptea când i-se părea că vedea în umbră forma lui Gavril Dan, i-a venit în minte, că acela poate e mănios foc pe el și pentru aceea îl strigă noaptea amenințându-l.

— Ei dar' mie nu 'mi e frică, zise în sine Atanasie, dar' cu toate aceste intrând în casă și privind-și nevasta, care durmea, zise încet:

— Dumnezeu îți va purta de grlje, dacă mie 'mi-se va întâmpla ceva nenorocire.

Trecură câteva zile și nimic nu s'a întâmplat, decât că Atanasie era tot mai posomorât.

Femeia băgă de seamă aceasta și îl întrebă: Ai tu ceva la inimă, Atanasie? spune-mi.

Atanasie tăcu un timp oarecare, apoi zise: — Povesteau azi la casa comunală că nește ficiori dintr'o comună așa de rău au bătut pe poliștistul comunal, încât a murit și în

ninsula Malacca, Să afirmă, că aici s'ar fi început lupta, cu toate că de altă parte se zice, că lupta se va începe numai în câteva zile.

Abonament nou la „Foaia Poporului“.

Ca și în anii trecuți, și acum deschidem cu 1 Aprilie c. un nou abonament la „Foaia Poporului“, anume pe un pătrar de an și pe o jumătate de an. Aceasta este o înlesnire pentru acei onorați cetitori, cari n'au abonat foaia la Anul Nou, dar' voiesc să o aibă acum și-i rugăm să se folosească de aceasta înlesnire.

Abonamentul e ca și până acum foarte ieftin, anume:

Pe un pătrar de an (lunile Aprilie—Maiu—Iunie) 1 coroană.

Pe o jumătate de an (lunile Aprilie—Septemvrie) 2 coroane.

„Foaia Poporului“ va apărea ca și până acum, împodobită cu frumoase ilustrații, cu cuprins bogat și felurit, făcut anume pentru trebuințele oamenilor dela țeară. Ea este cea mai ieftină foaie românească și corespunzătoare iubitelui nostru popor.

Abonații vechi sunt rugați la renoirea abonamentului a serie pe avisul, cu care trimit banii, numărul de pe fâșia, sub care primesc foaia.

† Ioan Pop Reteganul.

1858—1905.

Nămitoasa moarte a dus earăș din sinul poporului nostru pe un vrednic muncitor pe terenul literar, pe scriitorul țeranilor, pe Ioan Pop Reteganul, care o viață întreagă a muncit cu mare sîrguință, adunând produsele poporului nostru și conpunând lucrări originale, pline de pilde și învățături folositoare pentru popor.

Eată ce ne scrie despre viața și înmormântarea regretatului un vrednic coleg al său

Activitatea acestui »om-albină« atât pe terenul didactic, cât și pe al literaturii și ziaristicii noastre a fost neîntrecută. Deși slăbuț, dar' sufle-

urma lui a rămas femeia văduvă cu doi copilași.

Acela care grijeste lumea și florile depe hotară, ca să înflorească, numai acela se va îngriji și de ei, alții ba. Pot lua lumea în cap ca să umble la cersit.

Maria se uită la el cu ochii plini de lacrimi.

— E adevărat că și eu sunt viu zise el, dar cel ce e viu poate să și moară; așa și eu pot se mor, atunci și tu poți lua traista în spate. Ce pot să-ți dau eu ție? Nimic. Nici cuibul acesta de colibă nu e al meu, te vor alungă afară din el, cu un cuvânt nu-ți pot lăsa decât un băț cersitoresc.

— Nici când n'ai să fii supărat, zise Maria, noi ne iubim unul pe altul, așa dar' și D-zeu ne iubeste. N'are să și-se întâmple nimic.

O îmbrățișare, o sărutare și cele două inimi începură a fi mai vesele.

(Va urma).

tește vigoros, energic și abnegat, în totdeauna era gata a aduce jertfele de multe-ori cele mai încordate, pentru înaintarea, deșteptarea și luminarea poporului său.

Născut din popor, avu ocașiune a studia cu adevărată profunditate întreg modul de viață al poporului. El a fost unul dintre primii scrutați ai folcloristicii române ardeleni.

Prin scrierile lui multe și varii și-a câștigat o așa popularitate încât nu este colibă românească în care să ce-tește românește, să nu-i se știe de nume. Născut în 1853 în Reteag din părinți economi, primele clase le-a făcut în sat, apoi clasa III și IV, precum și 2 clase gimnasiale le-a absolvat în Năsăud. A trecut apoi la preparandia din Gherla și de acolo la Deva.

Depunând esamenul de calificare, a fungat ca învățător în Orlat. Incolo fiind la miliție, după împlinirea serviciului militar, a funcționat ca învățător în Vâlcelele-rele, Baru-mare, Lisa, Grădiște (instructor), Bouțar, Bucium-șasa, Sâncel și Rodna veche.

În 1892 s'a pensionat, nu pentru a trăi în comoditate, ci pentru a munci cu o dublă sîrguință și energie — până-ce acum a murit subit — cu peana în mână, în serviciul poporului său. A murit sărac, ca toți oamenii cu ocupație literară, muncind în brazda săracă a poporului românesc.

În 1886 a redactat »Foișoara« tot în anul acela a fost ca redactor la »Cărțile săteanului român« și la »Convorbiri pedagogice«. La aceste reviste a lucrat cu un neîntrecut zel și adevărată pricepere, contribuind foarte mult la ridicarea nimbului învățătoresc, și la înmulțirea cunoștințelor colegilor lui.

În 1898 a redactat »Revista Ilustrată«, ce a apărut în Bistrița, ear' dela 1904 încoace a fost ca prim redactor la »Gazeta de Duminecă« ce apare în Șimleu.

Din scrierile sale au apărut: »Trandafiri și vioarele«, »Chiuituri«, »Starosteale«, »Leonat cel tinăr«, »Inimioara«, »Prietinel săteanului român« »Opșă gurii«, »Buchetul«, »Țigani«, »Povești ardeleni« 5 vol. »Pomăritul practic«, »Cartea poporului«, »Povești din popor«, »Pintea viteazul«, »Novele și schițe« 2 br. »Pilde și sfaturi«, »Povești din viața țeranilor români« »Zidirea lumii«, »Novele«, »Pomăritul sau cultivarea arborilor roditori«, »Dela moară« 3 broș povești etc.

A mai publicat nenumărați articoli și traduceri, prin aproape toate revistele și foile dela noi și din Bucovina.

Activitatea lui e notorică.

Nemi'oasa moarte l'a ajuns în Reteag Luni în 3 Aprilie la 7 ore seara, deplâns de o soție nemângăiată și o fetiță iubitoare, apoi de trei moșnegi lipsiți de sprijin, o mamă gârbovită sub greutatea anilor, și socrii bătrâni ca vremea și albi ca zăpada.

Inmormântarea i-s'a făcut cu o pompă deosebită, în 6 Aprilie, începând dela 11 ore a. m. care a durat până la 4 ore p. m.

Serviciul funebrel ținut în biserică locală, s'a îndeplinit de vrednicul protopop din Cusdroara Ioan Goron, asistat de preoții: George Dragoș,

(Sânt Mărgita); Ioan Sonea, (Reteag); Constantin Juga, (Negrileaşa); Stefan Bujiţa, (Mhaeşti); Gregorie Ciunterei, (Ambrisiu.)

Răspunsurile le-au dat corul improvisat de învăţători: Ioan Băcociu (Dej); Ioan Spătărean (Leleşti), Ioan Cărcu, (Behlean); Ioan Drăgan, (Cusdrioara); Teodor Tămaş, (O. na-Dejului); Nicolae Pop, (Reteag); Theodor A. Bogdan, (Bistriţa); Teodor Coroian, (Giurgeşti) şi Teodor Băchariu preot în Leleşti.

Predică ocazională a ţinut harnicul preot local Ioan Sonea, ear' panegiricul venerabilul protopop Goron. La urmă Sp. d n Dr. Gavril Tripon, avocat în Bistriţa, cunoscutul nostru orator de înaltă valoare, a vorbit în numele poporului românesc, a culturii, literaturii şi a folcloristicii române, al căror sincer şi neîntrecut muncitor a fost. Aceasta sentimentală vorbire a stors lacrimi chiar şi din ochii străinilor asistenţi.

Cosciugul era încărcat cu o mulţime de cununi, între cari mai impunătoare erau a inteligenţei române din Bistriţa şi Dej

Sfârşindu-se serviciul divin, cortejiul s'a pornit în frunte cu pruncii şcolari, apoi preoţii, cosciugul, după aceea rudeniile, apoi deputaţiile şi în urmă inteligenţa şi un foarte mare număr de popor.

Ajungând în cimiteriu, înainte de a fi cosciugul lăsat în groapă, subscrisul i'a adus ultimul tribut, fiind un scurt cuvânt de »adio«, în numele tuturor învăţătorilor români din ţeară, cărora nu le-a fost numai un bun coleg, ci şi un instructor şi model de sirguintă, abnegaţiune, energie şi caracter.

Apoi între cântările doioase funebre, cari sau sfârşit prin versul »Ca lacrimi şi fiori« cântat de corul învăţătoresc, a fost aşezat pentru vecie...

Dintre foi au fost reprezentate: »Foaia şcolastică« (Blaj); »Foaia Poporului« (Sibiu); »Gazeta de Dumineca« (Şimleu); »Familia« (Oradea mare); »Gazeta Transilvaniei« (Braşov); »Tribuna« (Arad); »Unirea« (Blaj); »Poporul Român« (Budapesta)

Inteligenţa română din Bistriţa a fost reprezentată prin domnii: Dr. G. Tripon, Emil Chiffa şi Theodor A. Bogdan. Peste tot întreagă inteligenţa română din Bistriţa s'a purtat admirabil faţă de memoria şi familia regretatului Ioan Pop-Reteganul, luând cu generositate iniţiativa de a valora lăsamântul literar al repausatului.

Inteligenţa română din Dej a fost reprezentată prin domnii Dr. Ioan Kercheş, Dr. Liviu Micşa advocaţi, Ioan Anca şi Ioan Băcoci.

Jurul a fost bine reprezentat, asemenea şi Reteganii, cari s'au prezentat aproape cu toţii, fără deosebire de confesiune şi naţionalitate.

Deşi cazul de moarte nu s'a făcut cunoscut destul de timpuriu, totuşi »Asociaţiunea« după informaţia primită, pe cale telegrafică a recercat pe dl protopop Puşcariu din Belean, pentru a o reprezenta la înmormântare. Afară

de aceste Mgn. Sa Dl preposit Alex. Bene, ca preşedinte al reun. învăţătorilor din jurul Gherlei şi director preparandiilor; dl Cl. Grivase; dir. în Năsăud, ca secretar al reun. învăţătoreşti gr-cat. »Mariana«, familia ilustrului academician Porcius din Rodna-veche, apoi protopopul G. Domide din Bistriţa; I. P. Lazar editorul »Gazetei de Dumineca« şi alţi foarte mulţi au trimis telegrame de condolenţă, din acest trist incident.

Dormi în pace suflet bun.

Memoria şi renumele ce ți l'ai câştigat atât pe cariera spinoasă şi nerăsplătită de învăţător românesc, precum şi pentru munca prestată în interesul literaturii noastre, — în veci nu se va sterge.

Theodor A. Bogdan.

*

Familia regretatului a dat următorul necrolog: Subscrişii în numele nostru şi al numeroaselor rudeni, cu inimă înfrântă de durere aducem la cunoştinţă, că preaiubitul soţ resp. tată, fiu, frate, ginere, cumnat şi rudenie Ioan Pop, Reteganul învăţător pensionat şi redactor la »Gazeta de Dumineca« a repausat în Domnul repentin, Luni în 3 Aprilie n. 1905 la oarele 7 p. m., în al 52-lea an al vieţii sale laborioase şi în al 18-lea an al fericitei sale căsătorii. Osămintele mult iubitului repausat s'au înmormântat Joi, în 6 l. c. la 11 oare a m. în cimiterul comun din loc. Fie-i ţerêna uşoară şi memoria binecuvântată! Reteag la 6 Aprilie 1905. Mărina Pop ca mamă. Elena Anca n. Pop ca soră. Nicolae Bejan şi soţia Maria n. Terleccki ca socri. Luisa Pop n. Bejan ca socră. Petru Anca şi Elena Bejan ca cumnat şi cumnată şi fii. Gustav, Maria şi Vilhelmina Liebenvein şi Clara Gericz ca veri.

Serate de-ale meseriaşilor români.

(Urmare şi fine).

Cum între participanţii şedinţei se găsea şi dl George Dordea, sodal cojocar de lux, aplicat în marele atelier Atanasii Popovici din Budapesta, dl Tordăşianu ne spune, că dl Dordea, originar din Bungard, după-ce au făcut anii de ucenic la măestrul cojocar dl Savu Văcariu, în scopul perfecţionării sale s'a aplicat mai întâiu în Braşov la cojocarul Feningen, ear' de aici s'a dus în atelierul dlui Popovici din Budapesta, de unde preste un an hotărît este a călători la Berlin, Paris şi Londra. Şi când dl Dordea înarmat va fi cu toate cunoştinţele de lipsă aşezase-va în Sibiu. Ca dovadă a dragostei ce-l leagă de Reuniune, dl Dordea i'a dăruit o traistă mică pentru ilustrate etc., confecţionată de d-sa din piei de verişă, nutria şi alte animale cu blană fină. Prin această donaţiune dl Dordea basă a pus unui museu industrial, ce are să se creze la Reuniune, dat fiind, că aproape fiecare meseriaş poate să producă câte un model din breazla sa. În timpul liber dl Dordea, în societatea amicului său Isaia Buda, sodal lăcătuş de maşini şi automobile, cercetează muzeele, fabricile, espoziţiile şi celelalte aşezăminte folositoare din capitală. Ei se bucură şi de iubirea zelosului şi desinteresatului sprijinitor al meseriaşilor, dl Birău, proprietarul şi redactorul

»Poporului Român« din Budapesta. Când dl Dordea îşi cercetează părinţii din Bungard, nu încetează de a îndemna pe consătenii săi să-şi dea băieţii la meserii.

În cele din urmă dl Tordăşianu, vizând la trebile bune, ce le fac Reuniunile de meseriaşi din Bistriţa cu Dr. Victor Onişor în frunte, din Blaj cu profesorul Precup, din Turda cu Dr. Pătăcianu, din Cluj cu părintele B. Bodoabă, din Selişte cu deputatul Dr. Comşa, din Orăştie cu Const. Baicu, din Arad, Alba-Iulia, Braşov Lugoj, Haţeg etc., declară şedinţa deschisă.

Notarul adhoc dl Stefan Duca, ceteşte sumarele şedinţelor administrative, ce ne reoglindează mersul afacerilor îndeplinite de comitet în luna Martie, după ceia-ce compoziţia »Tainic se luptă«, frumos executată de patru corişti, ne-a anunţat întrarea în şedinţa literară propriu zisă. D-şoara Silvia Nicoară, a declamat nu se poate mai frumos şi mai cu sentiment »Balada« de Coşbuc. D sa a găsit un vrednic emulant în dl Laurenţiu Boldor, sodal măsar, cu poesia »Paşa Hasan« de acelaş poet, predată cu pătrundere. Un admirabil solo, cântat dela inimă şi la inimă de sodalul croitor dl Nicolae Neagoe, cu acompaniare de pian, ne înălţase inimile, când emulanţii nostri d şoara Silvia Nicoară şi dl Laurenţiu Boldor ocupă podiul şi ne predau dialogul dintre »Hortansa« şi »Vătăraş« din piesa »În dorul căpşunelor« de Bogdan. Ambii au plăcut, ambii au fost la înălţimea chiemării. O bună compoziţie, executată cu flaută de dl Eugen Macarie, sodal lăcătuş de maşini, ne-a arătat cum o samă din meseriaşii nostri se îndeletnicesc şi cu musica instrumentală. Învăţăcelul culegde litere Toma Chirca, tot voinic şi curajos, ne-a predat cu simţire »Jalea Bradului«, de G. Cătană. O cântare a »cuartetului« nostru şi umplutu-ne-a de veselie dl I. Coroiu, sodal croitor, cu anecdota »Buzatul în biserică« de Speranţă. Dl Coroiu, care la fine ne-a mai predat o şodomonie, are talentul de-a preda cu serioşitate şi într'un limbaj plăcut lucruri hazlii şi astfel te lasă ca tu alescultătorule, să te veseleşti de spusele lui. Drăgălaya d-şoară Alexandrina Baci, reinsănătoşată dintr'un lung şi greu morb, a ţinut să ne compenzeze pentru dorul ce i-l'am dus în şedinţele trecute, cu predarea cu mult avânt a »Bătăliei dela Rovine« de Eminescu şi la fine cântându-ne frumos »Latina ginte«. Încă o cântare de vioară, încă un quartet şi pe deasupra o compoziţie pentru pian, şi ne trezim că ora era preste 10¹/₂, şi presidentul chiamă pe norocoşii câştigători a lua în primire câte un exemplar din cele 10 carticele dăruite spre sortare între participanţi de Reuniune.

Tu o Doamne, mi-am zis la despărţire, pentru ce nu se lucrează în toate afacerile noastre ca în această Reuniune, compusă din oameni modesti în cerinţe şi trai, iubitori faţă de neam şi recunoscători faţă de binefăcătorilor.

Învingătorul

PARTEA ECONOMICĂ.

Resultatul conșcrierii vitelor cornute din Ungaria în anul 1904.

Ministrul de agricultură a ordonat ca în înțelesul articolului de lege XII. din anul 1894 § 23, să se facă conșcrierea tuturor vitelor cornute aflătoare în țeara întregă.

Spre scopul acesta s'a împărțit conspectele de lipsă la toate primăriile comunale, cari apoi umblând din casă în casă, au adunat datele de lipsă despre starea vitelor cornute și a celorlalte animale de casă.

Conșcrierea mai de pe urmă a vitelor s'a făcut la anul 1895. Atunci s'a făcut toamna, ear' în anul trecut s'a făcut primăvara. De unde urmează, că în conșcrierea din urmă, nu e luată și producțiunea vițelilor din anul trecut.

Resultatul conșcrierii din anul trecut, în asemănarea cu cel din anul 1895 este următorul:

	In anul 1904:	In anul 1895:
Tauri mari	42.186	29.473,
„ tăurenci	120.230	224.685,
Vaci	2.420.609	1.872.148,
Juninci	1.101.737	1.163.117,
Boi	1.131.157	991.805,
Junci	862.343	1.079.790,

După soiul se arată următorul rezultat față de anul 1895.

	In anul 1904:	In anul 1895:
Soiul alb sau unguresc	2.380.358	3.296.217
„ tărcat sau pinzgau	2.427.388	1.317.527
Corcitură	158.819	158.112
Alte soiuri tărcate	555.023	894.584
Bivoli și bivolițe	157.174	132.578

Starea vitelor a fost deci:

In anul 1904	6,678.782 de capete ear'
„ „ 1895	5,829.018 „ „

Resultatul conșcrierii celorlalte animale de casă este următorul:

	In anul 1904:	In anul 1895:
Cai	1.892.707	1.972.448
Porci	4.275.210	6.446.573
Oi	6,843.064	7,526.686.

Din conșcrierea de mai sus se poate vedea deci, că mai tare s'au sporit taurii cei mari și soiul tărcat sau pinzgau. Pe când în anul 1895 erau numai 29.473 tauri mari, pe atunci numărul acelor a ajuns în anul trecut cifra de 42,186, adică un spor de 12.712 capete.

La anul 1895 se veneau la un taur tot câte 90 de vaci de gonit, ear' în anul trecut se veneau pe un taur numai câte 60.

Din conșcrierea de mai sus se mai poate vedea și aceea, că numărul tăurencilor, al junincilor și al juncilor a scăzut foarte mult față de anul 1895. Aceasta scădere provine de acolo, că soiul vitelor albe sau ungurești a început a fi înlocuit pe cele mai multe locuri cu soiul pinzgau, care după cum se știe, crește mai curând și este mai de preț ca cel alb. Soiul tărcat s'a sporit din anul 1895 cu 1,079.861 capete.

Numărul vitelor cornute din conșcrierea anului trecut, arată o scădere de 150.256 de capete, față de anul 1895. Aceasta scădere, după-cum am zis și mai sus, provine de acolo, că conșcrierea din urmă s'a făcut primăvara, când vacile încă nu erau fătate, ca să se poată conșcrie și vițelii acelor, pe când conșcrierea anului 1895 s'a făcut toamna, când adică s'au putut număra și vițelii anului numit.

După soiul cea mai mare scădere o arată soiul alb sau unguresc, care din anul 1895 a scăzut cu 915.859 de capete, adică cu aproape a treia parte. Tot așa au scăzut și alte soiuri tărcate cu 339.561 de capete.

Scăderea în numărul cailor și al oilor nu este așa mare și diferența se poate atribui numai acelei împrejurări, că producțiunea de mânzi și miei a anului din urmă nu este luată în conșcriere.

Scăderea în numărul porcilor este mai însemnată. Aceasta provine parte de la boala așa numită ciuma porcilor, care în anii din urmă a bătuit mai tare, ca în anii de mai înainte, parte, că din anul 1901 a crescut mai tare și esportul (vânzarea porcilor în țările străine.)

Boala numită pe lângă alte rețe, a mai băgat și oare-care teamă în unii economi, ca să nu mai țină și crească atâtă porci ca mai înainte, de oare-ce în cas de boală, aceasta le face prea mare daună.

După-cum se poate vedea din conșcrierea anului trecut, numărul vitelor nu arată o scădere așa mare, după-cum credeau unii, că avea ar fi. Scăderea sau mai bine zis schimbarea în numărul vitelor cornute, a produs-o soiul tărcat sau pinzgau, care în anii din urmă a cuprins tot mai mult locul vitelor albe.

Anul acesta, cum avem să ne luptăm pe cele mai multe locuri cu lipsa de nutreț, sigur că se vor mai prăpădi din vite. De aceea să recere ca economii să fie cu deosebită băgare de seamă la împrejurările locale, ca să se poată scoate toate vitele din iarnă în stare bună, de oare-ce pe primăvară, când se va începe lucrul câmpului, acelea se vor căuta și plăti cu mult mai bine, ca în anii de mai înainte.

Ivan Georgescu.

Veste bună pentru plugari.

(Urmare și fine.)

Țăranul vede, că a dat Dumnezeu și s'a făcut belșug. Habar n'are, că poate în alte țări a fost secetă și nu s'a făcut pâne albă ori cucuruz și, că nerodirea din America îi poate aduce preț la grâul ori cucuruzul de aci. În țeară s'a făcut pâne, așa află el la tîerg, la cărcimă, și dacă s'a făcut multă, trebuie să fie ieftină! Își dă munca pe nimic, fiindcă are nevoie de bani! Nevoia e Turcul vremii de azi: Vinde atât de ieftin, că deabia își acopere cheltuielile și, cu tot belșugul, are puțină pricopseală. Ear' când vine un an de secetă, cum a fost cel trecut, țăranul n'are nimic deoparte.

Dar' vorba aia, »du-te vreme, vino vreme«. S'au golit hambarele noastre, grâul e vândut, încărcat și dus peste nouă mări și țări. După-ce grânarii au cumpărat mai tot grâul din lume și l-au asigurat, ca șobolanii la cuib, avându-l de vânzare pentru morari și negustorii mici, vezi prin jurnale, și scris și depeși, că în America ori Argentina, recoita grâului n'a eșit cum se așteaptă, căci ploile au nimicit-o, ori c'au stricat-o niște viermi! Și tot așa ve-

VESELIA.

— Foia glumeată a »Foi Poporului«. —

Fluera Săcuiului.

— Anecdota. —

János, Pișta pleacă 'n drum
Colbăind din pipe fum
Și să duce, să duce voioși,
Să simțeau că-'s norocoși
De acum.

Auziră de-astă vară,
Că a fost belșug în țeară
Și Români de pe sate,
Adunară la bucate
Povară.

Cu 'mbălăcii deci pe spate.
Iau de-a lungul cele sate,
Și pe unde-au nimerit
Căpătără de 'mbălătit
De toate.

Ear' colea, cam câtră Paști
Când umplură pungi și saci,
— „Haide Pișta, mergem noi“ —
Zise János — „înapoi,
Ce să faci.

„Noi aici pela roman.
Care scoate din bostan
La ulei și mănăcă post? —
Ducem noi în țeară nost
La hirean“.

— „Drept e János“ zice Piște —
„Vezi săcuiul mai cuminte.
Mănăcă 'n post tot bun mănăcări;
Ear' în dulce?... și răbdări
Prăjite“...

Și mergând așa pe cale
Mai încet și și mai tare,
Fără grijă și necaz,
Tot mereu făcându-'și haz.
Dan de-o pușcă mare, mare,
Chiar în cale, la mijloc...
O privesc și — stau pe loc
Ce să fie? ce să fie?

Ba că-'i bătă, i 'mbălăcie,
Ba că-'i fluera de soc.

Ba că-'i una, ba că-'i alta
Bate-'și capul Janos, Pișta
Și nici unul nu ghici.
Dară nici ea nu voi
Să le spue, blăstēmata.

În așirăit după 'nvoială,
Ca să iasă la iveală,
Amândoi să învoiră
Și drept fluera-o numiră,
Vezi posnașă socoteală.

Pișta-apoi o ia de jos
Fără grijă și ponos
—Vez tu János, ce aflat?
Astai bun de fluera
Și-o să zică chiar frumos.
Căci văzut eu la Români
Cum sufla din el la stâni
Și așa tare 'mi plăcut,
Încât aș fi tot stătut
Să ascult, chiar până mâni“.

știle sînt rele, ear' prețul grăului începe să se urce. De aci, ține-te ață, pe zi ce trece prețul se urcă. Agricultorii își mușcă degetele c'au vîndut, ear' grănarii cîștigă milioane. Țăranul, cu tot anul de belșug abia a prins banii birului și alte câteva nevoi!

Eată cum, prin niște întorsături, nu câștigă nici proprietarul, care își bagă banii în pămînt și stă aproape zece luni cu inima de ghiață: o ești grăul bun sau nu și nici țăranul, care muncește din zori și rabdă, ci negustorii, cari țin frumușel banii în lada de fer, dela cari au și dobîndă, și samsarii, cari nu pun nici un ban, ci numai vorbe, cu cari amețesc lumea.

Să înțelege, că proprietarul, fiindu-și grăul prost plătit, n'are cu ce face agricultură mai iscusită, n'are cu ce lua semințe alese, nici cu ce plăti pe lucrători mai bine, căci nu ese la capăt. Despre țăran ce să mai zicem, care mai nici-odată nu poate să înoade cele două capete?

Toate acestea sînt cunoscute de ani de zile. Mulți vedeau rēul, dar' nu se găseau leacul. Oameni învețați din multe țări au ținut fel de fel de sfaturi și, după multă chibzuială, lumina a început să se facă. Anul acesta regele Italiei a hotărît să facă începutul cu următorul indemn: Să se unească toate guvernele și să facă un fel de așezămînt, un birou, cu scop de-a apăra interesele tuturor agricultorilor din lume. Acest birou să aibă birouri mai mici prin toate țările, de unde să primească vești de mersul agriculturii, de câte sămînături s'au făcut, cât să crede că se easă și de mulțime și de alte nevoi ale agriculturii. Pe aproape sfîrșitul recoltelor aceste birouri vor ști cât grău ori cucuruz o să fie în fiecare țeară, cât o să fie peste tot pămîntul, și fiind știut cât trebuie în toată lumea pe un an, vor ști cam ce prețuri să hotărască. Atunci se va ști bine în ce țări e secetă ori recoltă bună; agricultorii vor ști cât se poate lua fără a fi înșelați; ori-cine va putea cere deslușiri la biroul din capitala țării lui.

Acest așezămînt mai are și alte scopuri tot pentru folosul agriculturii, despre cari vom vorbi altă-dată.

Tot pentru a să înfrîna lăcomia grănarilor, guvernele vor întocmi societăți, cari să cumpere grâne și alte produse agricole de-adreptul dela proprietari, încât cîștigul de milioane nu va mai trece la cei cari nu ară, nici nu seamănă, ci la agricultori și la norodul cari să hrănește cu pîne.

Hai Pișta suflăm și noi"
Zico János — „amēndoi.
Tu pui gura și suflat;
Eară eu din dește bat
Tot mai iute, mai vioi“.

Suflă Pișta, opintește;
Eară János dă din dește
Fără milă și păcat
Tot mai iute și 'ndesat
Pân' ce pușca — poc — trăsnește
Și sērmanul bietul Piște
Cade jos fără să miște. —
Eară capul tot pusderi —
Sboară oase, sboară creri
Și cad toate pe pajiște.

János tare supărat...
— „Dracu la tini vezi, luat!
Vēzut acum, pretin Piște?...
Dacă n'avut în cap minte
Să nu tare așa suflat
Pân' și capul 'ți-a crepat...“

A. Tutor.

Un lucru îmbucurător trebuie să spunem țăranilor; în toată lumea se vede fierbere și grijă de a-se îmbunătăți agricultura, deci și soarta agricultorilor. Știința din răputeri, caută mijloace de-a sporî rodirea pămîntului, mașinării de tot soiul să nascocesc pe fiecare zi pentru a ușura munca; se cercetează cum s'ar regula vînzarea grănelor ca să nu fie înșelați, în sfîrșit par'că toți să întrec cari de cari, a veni în ajutorul agricultorilor.

Noi le vom aminti povața lui Isus dată lui Petru, când se îneca: „Dă din mâni Petre!“

Tot așa agricultorii trebuie și ei singuri să vrea, să se ajute ascultînd poveștile și ostendînd împreună cu cei-ce le vor binele.

Un izvor sigur de înavuțire

sau

Stupăritul:

de

George Maican, învățător.

(Urmare.)

Iubiți poporeni!

Ne plîngem, iubiții mei, că sîntem săraci, că ne slăesc toate puterile atâtea dări și aruncuri și cu lucrarea pămîntului numai nu putem să trăim, așa că sîntem siliți să luăm lumea în cap și câte alte necasuri ne copleșesc!!! Pentru ce oare nu ne batem capul a mai cerca și alte mijloace spre a ne agonisi cele de lipsă? Pentru-ce oare ținem orbește la cele ce am pomenit și ne au lăsat părinții în lucrările noastre?... Azi alții sîntem noi și alte sînt și timpurile în cari trăim! Atunci moșiile erau mai mari, căci oamenii erau mai puțini. Ei nu erau așa mândri (luxoși), dările nu erau așa grele ca azi și preste tot puține cerințe aveau ei atunci. Azi vedeți bine că fiecare ne silim a ținea pas cu cei-ce pot și merg înainte în toate. De 'și-a luat bogatul un căruț verde, haid și neica Ionu ca să nu se lase mai pe jos, își ia unul roșu. De își ține cela boii în grajd de fudulie — vezi Doamne ca să-i zică lumea: acela îi om odată, că nu-'și scoate boii din grajd cât îi vara, — haid și nenea George să se asemene lui, De-'și face unul o casă îrumoasă sau ce știu eu,

haid și celalalt își strică pe a sa, și nu să lasă cumva mai pe jos... Trece azi, trece mîne și numai ce-'i vezi că încep a-'și pune pămînturile zălog și ca mîne poimîne rēnd pe rēnd iau lumea în cap, părăsindu-și mândriile ce s'au fost întrecut a și le face.

Asemenea știți prea bine cum stă treaba cu femeile noastre. Ele încă se întrec una pe alta în țorțoane. Și de să mai găsește vre-un bărbat ici-colea cu stăpînire, odată îi spun „ce îmi poruncești, nu's banii tăi“, uite am fost la cutare de 'i-am lucrat pe bani și am mai făcut asta și asta, nu 'ți-am vîndut averea, nu te spăria!... Și așa el trebuie să tacă, de nu vrea să-'și aprindă pae în cap și să-'și strice înțelesul și pacea căsei. Ei! dar' banii ce-'i aruncă pe mândrii, sînt storși din avutul economiei lor. Vēnd gălițe, ouē, lapte unt ori smântână, ba vēnd pe subt ascuns și bucate și azi mîne ajung la sapă de lemn.

Vedeți dragii mei, cum mergem astăzi noi!... și ce bine le știți D-voastră toate aceste, ba încă câte alte!... Și ian spuneți-mi pentru-ce oare nu căutăm a pune odată capăt acestor rele? Dacă nu putem nici decum, pe cuvînt că așa e lumea azi și numai așa ne stă bine: apoi spuneți-mi pentru-ce nu ne silim a afla nouē izvoare de venit pe lîngă cele puține ce am moștenit, ca așa să putem împlini toate cerințele de azi?

Ei! și multe izvoare de venit mai sînt, cari cum am zice ne bat la ușe, numai să le eșim intru întimpinare îmbrățișindu-le! Și între toate cel mai bun de a ni-'l alege și a-'l folosi cât mai curēnd e — Stupăritul, despre care am să vă spun de astă-dată tot ce e de lipsă spre a-'l putea îmbrățișa cu folos.

Ca mai bine să înțelegeți, o să vă spun cum însu-'mi am purces în aceasta chestiune.

„Ceteam mult prin gazete (bună-oară precum cetiți și D-voastră [acuși]) că stupăritul e așa și așa de folositor, că cere puțină osteneală și fără nici o cheltuială ajungi la stare bună prin el, și altele de acest fel. După atăta tocat la urechi să nascū în mine o nespūsă dorință de a avea stupi. Îmi cumpēr într'o primăvară doi stupi buni.

Aici îngăduiți-mē să vă spun cum trebuie urmat la cumpēratură stupilor.

Stupăritul să-'l începi totdeauna primăvara. Cumpērăți doi stupi buni, adecă cari vezi că s plini de fāguri și grei, cu miere încă, că nici odată nu te vei căi. La cas că te scumpești la așa ceva și îți iei mai ușurei pune condiția că stuparul vînzător să-'ți dea miere de cumva albinele ar duce lipsă până ies florile. Stupii cumpērăți 'ți-i așezi la locul destinat lor, pe cānd, să scot afară pe la sfinți.

De ești din cale afară sulă, apoi tot nu-'ți dau pace, ci te sfătuesc să probezi și cu roi foarte timpurii. Pe aceștia însă cât ce-'i prinzi, dui la tine și 'ți-i așează la locul lor. Roiu tārziu nici decăt să nu-'i iei, căci tare mē tem, ba sînt sigur că ca mîne 'mi vei bombăi, că n'ai noroc vēzēnd că nu-'ți sporesc.

(Va urma.)

Poesii populare.

Din Brazova.

Culese de Ioachim Tuștian, june.

Măndruță frumoasă ești
Numai cānd te rumenești,
Dar' cānd ești nerumenită
Ești ca dracu de urită.

Tot am zis că m'oi jura
Că de mândra m'oi lăsa
Nici nu zic, nici nu mē jor
Nici nu mē l'as până mor.

Mergeți fete la căline
Că la joc nu vē ia nime
Vē poate dracu lua.
În toată Dumineca
Că vi's multe ca frunza
Și bētrāne ca mama.

Măndruță cu pēru creț
Te conosc seara pe mers
Că 'ți-i mersul legānat
'Și voiā de sārutat.

Stipendii de călătorie — pentru meseriași.

Camera comercială și industrială din Brașov ne vestește, că ministerul r. u. de comerț având în vedere perfecționarea meseriașilor prin studiarea industriei străine, a sistemizat pentru fiecare district al comunei câte un stipendiu de călătorie de cor. 600 care se va împărți în fiecare an.

La un astfel de stipendiu pot participa meseriași din districtul acestei camere, (din comitatele, Brașov, Târnava-mare, Sibiu și Făgăraș), cu adaosul, că se recere că acești meseriași să aibă locuință stabilă, sau să fie născuți și să aparțină la vre-unul din comitatele mai sus anumite.

Cererea, care are să se facă pe o coală de hârtie, provăzută cu timbru unguresc de 1 coroană, să fie scrisă în limba maghiară și adresată Inaltului Minister r. u. de comerț.

În cerere să se arete: locuința petentului, referințele sale familiare și materiale, ocupațiunea, pregătirea, cunoștințele sale de limbă, purtarea morală, studiile ce eventual le-a făcut și distincțiunile ce le-a primit, precum și planul amănunțit de călătorie ce ar face-o, în cazul când ar obține stipendiu.

În cerere se arete mai departe: dacă petentul a satisfăcut serviciului militar și dacă este asigurat, că poate fi aplicat într-o fabrică sau în vre-un atelier din străinătate sau că ar putea fi primit în vre-o școală de specialitate străină.

Să observă mai departe, că petentul trebuie să ia obligământul de a se reîntoarce în patrie și cunoștințele dobândite în străinătate să le pună în practică aci în țară. În caz contrar are să restituie stipendiu.

Pentru minoreni trebuie să ia răspunderea tatăl sau tutorul petentului, că vor ținea aceste obligăminte.

Accia, cari n'au terminat cu serviciul militar, sau n'au fost eliberați de acest serviciu, nu pot conta la stipendiu.

Cererile au să se înainteze până cel mult în 10 Mai a. c. la 12 ore din zi la camera comercială din Brașov (Brassó), care apoi le va subțerne Ministerului de comerț cu propunerea ei.

Sibiu, 7 Aprilie n. 1905.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

Victor Terdășanu,
președinte.

Stefan Bucu,
not. adhoc.

Reuniunea

învățătorilor români uniți din arhidieceasă.

De lângă Murș, Martie 1905.

După raportul comitetului central reuniunea noastră a ales, conform dispozițiilor statuare § 9, în adunările sale până acum, dintre acei cetățeni ai statului ungar, cari s'au distins pe terenul educației și instrucțiunii populare, ori și-au câștigat deosebite merite pentru reuniune, pe următorii:

Alimpia Barbulovici, vicar foraneu episcopesc al Silvaniei în Șimleu. Iuliu Bărdosy, inspector reg. școlastic comitatens în retragere în Sibiu, Ioan Boros, preposit capitular episcopesc al Lugojului și prelat papal în Lu-

goj, Titu Bud, vicar foraneu episcopesc al Marmației în Sighet, Dr. Augustin Bunea, canonic metropolitan al Alba-Iuliei în Blaj. Dr. Vasiliu Hossu, episcop al Lugojului în Lugoj, Ioan M. Moldovan, prelat papal, preposit capitular metropolitan al Alba-Iuliei în Blaj. † Ioan Papiu, regretatul preposit capitular episcopesc al Gherlei, Gabriel Pop, canonic capitular metrop. al Alba-Iuliei în Blaj, Ioan Urzicean, protopretor cerc. în retragere în Giurgeu.

Conform dispozițiunii §-lui 9 pct. b. membrii fondatori ai reuniunii ncastrate sânt toți aceia, cari plătesc în casa centrală a reuniunii odată pentru totdeauna 40 cor. După raportul central reuniunea noastră posedă actual 36 membrii tondatori anume: George Bărbat, protopopul Blajului. Arton Blăjan, paroch gr.-cat. în Obreja. Ioan Baștea par. rom. în Cincul-mare. † George Boieriu, fost locotenent în retragere. Dr. Augustin Bunea, canonic capit. metrop. în Blaj. Ioan Bunea, paroch român gr.-cat. în Vad. Dr. Augustin Chețian, avocat în Reghinul-săsesc. Valeriu Comșa, par. român gr.-cat. în Copăcel. Valeriu Codarcea, paroch rom. gr.-cat. în Șermaș, Ieroteu Crișan, paroch rom. gr.-cat. în Abataia. Stefan Crișan, docente popular gr.-cat. în retr. în Teiuș. Augustin Dobrea, propr. în Tulgheș. Ioan Dobrescu, paroch rom. gr.-cat. în Corbu. Ioan Dumitrea, învățător popular în retr. în Șard. Dr. Elia Dăianu, paroch și protopop gr.-cat. în Cluj. Dr. Amos Frâncu, avocat în Cluj. Ioan Fulcea, par. rom. gr.-cat. în Șinca-veche. Dr. Ioan Harșa, avocat în Reghinul-săsesc. Iacob Macavei, paroch și vicar foraneu archiep. în Făgăraș. Dr. Isidor Marcu, canonic capit. metrop. în Blaj. Damaschin Mesaros, proprietar în Sebeș. Simion Micu, paroch și protopop în Alba-Iulia, Dr. Victor Mihályi de Apșa, archiepiscop și metropolit gr.-cat. de Alba-Iulia, patronul reuniunii. Ioan M. Moldovan, prelat papal, preposit capit. în Blaj. George Muntean, director preparandial, președintele reuniunii în Blaj. Vasiliu Muntenescu, paroch în Solovăstru. Ioan F. Negruțiu, prof. preparandial, v.-președ. reuniunii și redactorul toii școlare în Blaj. Aureliu Nicolescu, comerc. Vasilie Podoabă, preot și directorul executiv al »Economului« în Cluj. Gabriel Pop, canonic. capit. metrop. în Blaj. Iacob Popenețiu, protopretor cercual în retr. în Veneția-inferioară. Iosif Popescu, director executiv al »Murășanei« în Reghinul-săsesc. † Vasiliu Rațiu, regretatul vicar foraneu din Făgăraș. George Repede, paroch în Homorod. Petru Uilacan, paroch și protopop în Reghinul-săs., Ioachim Totoianu, par. gr.-cat. în Chișfalău.

Membrii noi ai acestei reuniuni s'au mai înscris precum ni-să scrie din Turda: Domnii Dr. George Popescu, avocat și jurisconsultul institutului de credit și economii »Arieșana« și Nicolau P. Rațiu, paroch și administrator protopopesc român gr.-cat. în Turda ca membrii fondatori, plătind fiecare câte 40 cor. la oaltă 80 cor. în casa centrală din Blaj.
Murșanul.

Ulise, viteazul din Ithaca.

Povestire istorică de **Slivestru Moldovan.**
(Urmare).

Ulise lăsă pe soții săi cu unsprăzece corăbii lângă un mic ostrov, ear' el cu corabia sa, însoțit de câțiva de-ai săi, vâslă la mal și doisprăzece din cei mai viteji, în frunte cu Ulise, puseră piciorul pe pământul Ciclopilor.

Ei dădură în apropiere pe țerm de o uriașă peșteră, care se vedea că e loșuită de vre-un Ciclop, căci intrând în ea Ulise și cu soții săi aflară cași așezați în corfe și miei și iezi închiși în țare și ciubere pentru muls, puse toate în șir frumos.

Ciclopul, care își avea conacul aici, era dus cu turma sa de oi și de capre, la pășune.

Ulise și cu soții săi se hotărâră să-l aștepte; ei aprinseră din vreascuri foc, aduseră jertfă zeilor, după-cum le era obiceiul și apoi mâncară din cași, până-ce săturară.

Intr'un târziu numai ce se ivește Ciclopul cu turma sa. Vederea lui umplu de spaimă pe bieți oamenii noștri, că, rogu-vă era o nămilă de uriaș, cum nu se mai pomenise; între Ciclopi era cel mai mare și mai puternic și avea un singur ochiu în frunte. Era uriașul înalt cât un turn de biserică și cu privire cruntă și înspăimântătoare. Numele îi era Polifem și avea de tată pe Poseidon, puternicul zău al mărilor. El aducea în spate o sarcină de lemne pentru foc, cât ar fi un car bine încărcat, și le trânti jos cu putere, așa că resună întreaga peșteră, ear' bieți Grecii de frică se retraseră în fundul peșterii.

Polifem își mână în peșteră oile și caprele și astupă intrarea cu o stâncă uriașă, cât o casă, de nici o sută de oameni n'ar fi fost în stare să o urnească din loc. Să apucă apoi de muls și după-ce isprăvi, slobozi miei și iezi să sugă, cum fac ciobanii, ear' în o parte din lapte puse chiag și cel rămas îl așeză la o parte pentru mai târziu. Gătând cu toate acestea făcu foc și atunci la lumina lui zări pe Ulise și cei 12 soți ai săi și le grăi cu glas aspru de să cutremura peștera:

— Cine sînteți voi străinilor? Umblați pe aici în ceva treburi neguțătoarești ori sînteți nește hoți, cari vreați să jăfuiți popoarele pacinice?

Ulise încurajându-se, îi răspunse: — Noș sîntem fii de-ai Achaiei (Greciei), cari venim dela Troia și voinde să mergem acasă în patrie, vînturi dușmănoase ne-au mînat pe ape și prin țeri depărtate și necunoscute. Sîntem rășboinicii din oastea vestitului Agamemnon, care a dărîmat crăiasca cetate a Troiei. Și acum sosind aici, ca străini, te rugăm să fii îndurător cu noi și să ne împărțești de o primire pretinească, ca să nu atragi asupra ta mânia slăvitului Zeus și a celorlalți zei...

Atunci Ciclopul cu o voce și mai groaznică, sbieră:

— Ce-mi vorbești tu de mânia zeilor, străine? Nouă Ciclopilor nu ne pasă mult de zei și de mânia lor, căci dacă e vorba, sîntem în stare să ne măsurăm în putere cu ei. Hm, mânia zeilor!... Aceasta nu mă va împedeca să te cruț pe tine și pe oamenii tăi, dacă mie așa îmi vine bine la socoteală.

Cu aceste grozavul uriaș să apropie de Ulise, prinse pe doi din soții lui și-i trânti la pământ, cum ai trânti doi pui de vrăbie, și cu așa putere, de le crepă căpățina și ererii să împrăștiară pe jos și bieții își dădură sufletul într-o clipită de ochi.

Polifem Ciclopul, de tot liniștit și fără să mai aibă grije de străini, tăia în bucăți trupurile celor morți și și-le pregăti de cină, mîncându-i cu lăcomie și nelăsând din ei nimic, nici chiar oasele, pe cari încă le făcu fărâșă cu dinții săi tari ca a unui leu. Apoi bînd un ciubar de lapte, să întinse de-a lungul peșterii, printre oi și adormi dus.

Atunci lui Ulisse îi veni gândul să-și implante în inimă o lance și să stângă vieța erantului uriaș, drept răzbunare pentru soții aciași, dar' apoi îi veni earăș în minte soartea ce 'i-ar fi așteptat în peșteră. Căci, mă rog, v'am spus, că Polifem astupă intrarea cu o stâncă uriașă, pe care nu o puteau mișca nici o sută de oameni și așa Ulisse cu oamenii săi ar fi murit de foame și de sete în peșteră, alătura de sălbaticul uriaș. N'avură deci încătrău și trebuiră să petreacă noaptea în liniște, cu groaza în suflet și îngrijii de soartea ce-și aștepta.

Dimineața Polifem își mulse de nou turma, prinse de nou pe doi din soții lui Ulisse și mâncându-și până la cea din urmă bucatică, plecă astupând cu grije intrarea peșterii, ca streinii să nu poată eși. (Va urma.)

Știri econ., comerc., jurid., industr.

Școale de pomi. Foia »Economia« din Caransebeș vestește că comunitatea de avere din Caransebeș a luat măsuri, că la fiecare forestierie din graniță, adică în Caransebeș, Ohaba-Bistra, Teregova, Bozoviciu și Orșova se se înființeze o școală mare de pomi. În Caransebeș grădina e de 4 jughere și până acum s'au plantat deja 30000 pomi și vor mai fi plantați încă 40000.

Darea lucrătorilor. Ordonanța ministerială Nr. 6241/905 îndrumă oficiile de dare ca în viitor călfele sau lucrătoarele ajutoare, cari sunt plătiți cu săptămâna, să nu se mai supună dării și aceasta îndrumare o bazează pe o ordonanță ministerială ce a fost dată 27 Oct. 1898 sub nr. 76.785/98. În sensul acestei din urmă ordonanțe călfele și lucrătorii ajutoare au fost liberi de dare și în cei 3 ani din urmă (1902, 1903 și 1904), pentru care timp se poate cere dela direcțiunea financiară rebonificare din partea acelorora, cari din greșeală au plătit aceasă dare.

Sămănăturile în România. După rapoartele mai nouă sosite la ministerul de domenii al României, starea sămănăturilor din România este următoarea:

Grăul, secara și rapița se înfățișează foarte bine. Arăturile de primăvara se fac în bune condițiuni, afară de județul Fălciu, unde din cauză, că pământul e prea umed, arăturile n'au putut începe. Viile au început a fi desgropate. Pomii roditori, din cauza secetei stau pe loc. Acest fapt însă dă speranțe de o bună roadă. Curățitul de omizi a început în toate părțile. Fenațele sunt frumoase. Insecte vătămătoare nu s'au ivit până acum.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Năsăud.

Corpul învățătoresc al școlii fund. elem. pop. de băieți și fetițe din Năsăud, — după cum în fiecare an, astfel și de astă-dată, — a aranjat în 4 Februarie a. c. în sala de gimnastică dela gimnasul sup. fund. din loc petrecere cu joc pentru copii, în scopul ajutorării copiilor săraci dela aceasta școală: cu cărți, recușite de scris, material pentru lucru de mână etc.

Publicul românesc și indeosebi inteligența din Năsăud, știind se aprecieze scopul nobil al acestor petreceri, ce se aranjează din an în

an, din partea subscribului corp învățătoresc, ca comitet aranjator, știind se aprecieze cu deosebire rolul ce 'l-a avut și îl are aceasta școală în dezvoltarea culturală a poporului românesc din acest ținut, — nu întrelasă nici o ocaziune pentru a-și arăta simpatia și dragostea, contribuind fiecare cu obolul său pentru ameliorarea sorții copiilor săraci ai acestei școlii românești.

Astfel ca urmare, rezultatul și al acestei petreceri, atât din punctul de vedere moral cât și material, este peste așteptare îmbucurător.

Mulțumita noastră cea mai ferbinte se aduce pe aceasta cale Inclutului Patronat al fondurilor noastre centrale școlastice districtuale, precum și Mult On. Direcțiuni gimnastice, cari au binevoit a pune și de astă-dată la dispoziția noastră spațioasa sală de gimnastică dela gimnas, provăzându-o cu toate celea necesari, în scopul nobil indicat mai sus.

Dar' subsemnatul corp didactic își ține de a sa cea mai plăcută datorință a aduce la acest loc viile și cordialele sale mulțumiri Mult Stimabilei Doamne Angela Gr. Pletos, care, cu cunoscuta-i amabilitate și bunăvoință a știut a se însufleți și de astă-dată — poate ca nimeni altul — pentru reușita petrecerii noastre din ast-an, oferind în scopul ajutorării copiilor săraci ai școlii noastre o frumoasă și artistic pictată cassetă, care în seara petrecerii s'a sortat aducând un venit curat de aproape 20 cor.

Tot cu aceasta ocaziune, în seara petrecerii, s'a sortat un admirabil tablet, lucrat de cătră elevele misere a școlii noastre de fetițe, sub conducerea învățătoarei Cornelia L. Pop.

La sortarea acestui frumos obiect, care a adus un venit curat de aproape 40 cor., și-au dat prețiosul lor concurs, gentilele d-șoare:

Otilia Filipan, Letiția Murășan și Iuliana Murășan, cărora corpul învățătoresc le aduce asemenea celea mai cordiale mulțumiri.

Venitul total al petrecerii noastre a fost de 269 cor. 60 bani
spesele de 93 » 12 bani

Venitul curat de 176 cor. 48 bani.
adecă una sută și șeptezeci și sese coroane
48 bani. (Va urma.)

CRONICĂ.

Om brav. Rînd pe rînd și-au plecat capul toți luptătorii buni rămași în viață și parte emigrați prin țeri străine, parte ajunși prizonieri ai învingătorilor, făcînd jurămîntul de credință cătră regele Argliei au putut să se reîntoarcă acasă în Transvaal. Unul singur, Robert Rogerts, nu s'a plecat, ci mai tucuros a suferit cinci ani și jumătate robia pe insula Ceylon, decât să joare credință sugrumătorilor libertății patriei sale. Guvernul englez 'l-a eliberat acum și pe el, lăsându-l să meargă în Olanda, dar' acasă în Transval nu, fiindcă nu voiește să depună jurămîntul de fidelitate. Întrebat, că de ce nu urmează exemplul celorlalți foști tovarăși de luptă și de robie, jurînd regelui credință? — Rogerts a răspuns: Îmi cunosc firea și știu, că nu a-și putea să fiu credincios regelui. De ce să-mi împovărez sufletul cu un jurămînt, pe care la primul prilej binevenit 'mi-l-aș călca?!

Otrăvire cu moare de varză. În Sulzbach (Germania) a fost otrăvită o familie de muncitori mîncînd varză murată și moare stricată. Un băiat și părinții au murit, ear' pe un băiat 'l-au mîntuit doctorii.

Mormînt roman. În Turda s'a descoperit cu prilejul săpării unui fundament, un mormînt roman. Mormîntul se află la o adîncime de 2½ m., e boltit cu cărămizi și se vede a fi fost al unui copil. Tot acolo s'a aflat și o peatră de mormînt cu inscripție.

Fete furate. Două fete tinere din comuna Citar (Ungaria) mergînd Dumineca trecută în pădure să culeagă viorele, au fost răpite de Țigani corturari. Țiganii au fost urmăriți de gendarmi, că au găsit pe cele două fete legate în fundul unei căruțe de-a lor. Ei au zis, că voiau să vîndă fetele la o femeie, care avea să le ducă în străinătate. Țiganii au fost prinși.

Cunună moștenitorului de tron german va fi în 6 Iunie c. în Berlin. Mireasa Cecilia, princesă de Mecklenburg, sosește în 4 Iunie în Berlin, unde 'i-să va face o primire strălucită. Orașul va fi împodobit cu deosebire cu flori. În ziua cununiei vor fi ospătați săracii din oraș.

Masa studenților din Năsăud. La inițiativa profesorilor din Năsăud s'a înființat și la gimnasul de acolo masă pentru studenți, care s'a deschis la Martie c. Au fost primiți la prînz de-o camdată 8 studenți săraci.

Șahul Persiei va veni pe la sfîrșitul acestei luni în Europă. El trece în calea sa pe la Tiflis, va face vizită Țarului și apoi va petrece timp mai lung în Franța, la o scaldă.

Biserică jefuită. Earăș trebuie să vestim despre o mare păcătoșenie. În 30 Martie c. niște bătuți de D-zeu au intrat în biserica română gr-cat. din Copand (I. Turda) pe o lereastră, au spart cutia bisericii și au luat puținii bani din ea, apoi au dus potirul, discul, steluța și lingurița, toate aurite. Hoții până acum nu sînt cunoscuți.

Robi fugari. Din temnița militară din Arad au fugit zile trecute doi robi, cari erau osîndiți la robie de mai mulți ani. Ei au spart un părete și au intrat în cancelarie, furaînd de acolo vre-o 2600 de cor. apoi s'au străcurat prin curte și au fugit. Unul, cu numele Sivyj, a fost prins și s'au găsit la el din banii furați peste 700 cor. Celuilalt nu 'i-s'a dat de urmă.

Castelul dela Hunedoara după cum scrie »Libertatea« e în primejdie de a se derîma. Bastionul principal din partea numită Huszárvar, sa prăbușit și poarta Bethlen din apropierea lui încă e în primejdie de a cădea, de nu va fi sprijinită. Pricina ar fi a se căuta în canalul de scurgere ce a săpat pe aci fabrica de fer, prin care a atins țaria temeliiilor.

Convocare. Despărțimîntul Indolului aparținător »Reuniuni învățătorilor gr-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș« își va ține adunarea ordinară de primăvară în ziua de Sf. George la 6 Maiu st. n. a. c. în școala gr. cat. din Iara-inferioară. La aceasta adunare sunt a lua parte toți învățătorii acestui despărțimînt. Onorați Domni preoți ca director școlasticii și toți acea pe care îi interesează înaintarea poporului. Program: La 8 ore a. m. participarea în corpore la serviciul divin. — Prelegere practică de Basiliu Pareș învățător în Hășmaș. — Deschiderea adunării. — Verificarea procesului verbal luat în adunarea trecută. — Constatarea membrilor prezenți și legitimarea celor absenți. — Disertațiunile de Alesandru Peștean și Teodor Radu. — Critisarea prelegerei practice și a disertațiunilor. — Înscrierea membrilor noi și încăsarea taxelor curente și restante. — Raportul casariului și al bibliotecariului. — Raportul comisiei esmisă în adunarea de tcamnă ținută în Schiop — conform pct. 12 din procesul verbal luat acolo. — Alegerea oficialilor. — Stătorirea locului și timpului pentru adunarea venitoare. — Designarea disertantului și-a propunătorului. — Eventuali propuneri. — Inchiderea adunării. — Poșaga inferioara-Belioara la 10 Aprilie 1905. Ioan Oltea n. președintele desp. Georgiu Giurgiu actual desp.

Catalogul librăriei Kraft. Zilele aceste a apărut un nou catalog al binecunoscutei librării din Sibiu V. Kraft, asupra căruia atragem luarea aminte a cetitorilor nostri. Catalogul la cerere se trimite gratis.

† **Strossmayer.** Sâmbătă a reposat în Diacovar episcopul croat Iosifi Strossmayer, în vârstă de 90 de ani. Reposatul a fost un mare panslav și patriot croat. Moartea lui a produs mari regrete la Croați și la celelalte popoare slave. El și-a testat partea cea mai mare a averii pentru scopuri bisericesti.

* **Cutremur de pământ.** În India a fost săptămâna trecută un cutremur de pământ, care a făcut mari stricăciuni în mai multe orașe. Au fost omorâți mii de oameni. Pagubele sunt foarte mari.

* **Casuri de moarte.** Jalnicii: Maria Simian, Maria I. Simian, Ana I. Simian, Maria N. Hociota, N. Hociota, D. I. Simian, N. I. Simian, O. I. Simian, Paraschiva D. Simian, Maria N. Simian, Maria O. Simian, Const. și Ana Cristu, au durerea a anunța, pierderea prea iubitului lor fiu, soț, tată, socru, trate și cumnat Ioan I. Simian decedat în ziua de 24 Martie 1905 ora 1 p. m., în etate de 45 ani. Ceremonia funebră a înmormântării, a avut loc la 26 Martie a. c. ora 4 p. m. la cimiterul Sf. Ioan Botezătorul din R.-Vâlcea.

— În Turda a reposat în 6 Aprilie n. Vasiliu Mureșan cleric de anul I. în seminarul gr. cat. din Blaj, în al 20-lea an al etății. În mormântarea i-sa făcut în 8 Aprilie în cimiteriul din Tu da-veche.

* **Alegere de director la „Furnica” din Făgăraș.** Precum suntem informați dl Mateiu C. Jiga, a fost ales din partea direcțiunii „Furnicii” în mod definitiv la postul de director executiv al acestui institut, post ocupat până acum numai provizor.

* **Camera economică din Roma.** În ședința comitetului pregătitor al camerei internaționale economice, despre care publicăm un articol în alt loc al toaiei noastre, presidentul a vestit, că conferința de constituire a însoțirii se va ține în 28 Maiu c. Toate guvernele au fost rugate să-și trimită reprezentanții lor.

* **Emigrările din Trencin.** Din comitatul Trencin (Ungaria-nordică) emigrează foarte mulți oameni la America. În cele dintâu trei luni din anul acesta sau dat 2044. de pașaporte pentru America. Proprietarii de moșii își aduc lucrători din Moravia.

* **Numeroși savanți s'au ocupat cu întrebarea,** că prin ce secret al naturii se produce activitatea bărbatilor americani. În fine s'a aflat acum, că păstrarea puterii bărbătești până la cea mai înaintată etate și delăturarea slăbiciunii bărbătești are a se mulțumi cu deosebire folosirii tabletelor „Lydol”. Singurul depou principal în Budapesta farmacia Raditz, Fővámter 6.

* **Producție teatrală în Târnava.** Din Târnova ni-să scrie: în sara de 12 Martie n. c. în sara de sf. George tinerimea gr. cat. din Târnova a aranjat o petrecere teatrală, pentru care cu bucurie trebuie să mulțămim Dlui Artimon Recean învățator, care nu și-a cruțat timpul ca să facă o sară plăcută poporului.

* **Al 68-lea I Casariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu»** a solvit zilele acestea ajutorul statutar după reposatul membru Elisabeta Joandrea n. Nicolau, soție de ospătar.

Acesta este a 68-lea cas de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

* **Coroane eterne.** Dl Nicolae Joandrea, ospătar, a dăruit fondului de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu» pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, anume întru vecinica odihnă a sufletului repozatei sale soții, mult regretata Elisabeta n. Nicolau, suma de 5 cor.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu» s'au înscris drept membri ajutători d-nii Ioan Mihălțan, c. și r. general auditor în pens.; Arseniu Bunea, protopop onorariu; Ioan Urs de Margine, asist. de ingin. de comasație; R. Ōszy, fabricant d: casse Wert-haim; Dr. Ioan Popp, c. și r. medic de stab superior în pens.; Ignatie cav. de Iacobici, c. și r. colonel în pens.; Nicolai Neneș, calfă de prăvălie; Dr. Romulus Boiu, privat.; Baptist I. Boiu, funcț. consist.; Achim Maniu, oficial milit. c. și r. de registratură în pens.; Ghiță Jaliu, calfă de boltă; Ioan Moldovan (Puiu), proprietar, Dr. Enea Papiu, cand. de adv. Victor Mărginean, cancelist; ear' de membri ordinari Ioan Preda, sod. lăcătuș; Nicolae Șerban, sod. coțetariu; Ilie Coțoiu, sod. cismariu; Ioachim Dordea, culeg. de litere; George Mihiu, sod. zugrav; Ioan Lușșă, sod. măcelariu; Ioan Vili, cul. de litere; Alex Luca, sod. pantofariu; Romulus Gritta, sod. lăcătuș; Porfirie Mița, sod. pantofariu,

* **Lipsa mare de nutreț și scumpetea generală** sunt urmările recolte slabe ale anului trecut. Intre asemenea împrejurări nu e nici o mirare, dacă economii nostri sunt siliți a recurge la diferite imprumuturi. — De sine se pricepe, că fiind cineva silit a face datorii, nu îi poate fi tot-una că sub ce condiții primește împrumutul. Praxa ne învață, că împrumuturile cele mai bune sînt acele hipotecare cu anuități, adecă întabulate pe posesiune și replătibile în oare-care restimp de ani. De oare ce nisé și în aceasta privință nu toate băncile an condiții egale, atragem atențiunea cetitorilor nostri asupra întreprinderii de credit »Pecunia» din Sibiu (str. Poplăcii nr. 27 căsele Sil, etagul prim.) și referitor la aceasta întreprindere publicăm și un anuț pe ultima pagină a foii noastre de azi.

* **Primirea de elevi în școala c. r. de cadeți.** Pe anul prim a școlai c. r. de cadeți (infanterie) din Sibiu, se primesc cu începerea anului școlar 1905/6 (mijlocul lui Septemvrie) aproximativ 30-40 fisește apti, cari cu 1 Septemvrie anul curent au plinit eate de 14 ani, dar' n'au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dênșii aplicare pentru chemarea militară, și su absolvat cu succes cel puțin îndestulitor patru clase civile sau patru clase dela o școală medie. Condițiunile de primire care totodată cuprind și amănunte despre escama-nul de primire, și despre adjuștarea rugării s'a pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă a lor 45 fil., la școala de cadeți.

Recursele pentru primire sunt a se înainta la comanda școlai, abia după primirea testimonului dela finea anului școlastic curent, dar' cel mult până în 12 Iulie st. n. Dacă recurentul are să mai facă vre-un examen de repetiție, atunci trebuie să trimită un atestat interimal.

Cererile necomplet ajustate, care se înaintează tocmai la terminul ultim, adecă 12 Iulie st. n., nu mai pot fi luate în considerare.

E de observat, ca cereri cari intenționează obținerea unui loc de tot gratuit-fondat din partea statului sunt a se înainta necondiționat la ministeriul maghiar pentru apărarea țării, până la terminul hotărît publicat în foaia oficioasă »Budapesti Közlöny» — adecă cel mult până în 15 Iunie st. n.

* **Și cei mai necredincioși** trebuie să creadă, dacă din mulțumită oameni streini sunt gata a lifera dovezi despre efectul vindecător miraculos al fluidului Elsa al lui Feller. Mii de scrisori de mulțumită dovedesc, că acest mijloc de casă neîntrecut, vindecă sigur podagra, reuma, durerile de membre, junghiu-rile, cărcuții etc. că delatură repede slăbia, oboseala, aprinderile, lipsa de respiriu, ușurează tusa, răgușeala, flegma etc. alungă mai departe lipsa de apetit, greutăți de stomach, vânturi etc. și e lăudat cu deosebire la influență și catar. 12 sticle mici sau 6 duple trimite cu 5 cor. franco producătorul farmacistul Eugen V. Feller în Stubica centrală Nr. 112 (comit. Agram). În nici o familie să nu lipsească mijlocul de casă respândit în lumea întregă; el face servicii bune, neprețuibile.

Garantează farmacia C. Balassa, că laptele de crastaveți al lui Balassa, v ritabil englez și cu efect miraculos, pus în circulație de d-voastră, nu e stricăcios feții. Numai odată să-și procure, de probă, onor. noastre dame laptele de crastaveți al lui Balassa și atunci se vor couvinge, că acest mijloc de frumsețe depărtează imediat pistruii, petele de ficat, bubițele, zgrăbunțele și alte ne-urătănii de-ale feții, face fața netedă, tinerească și proaspătă. O sticlă 2 cor. lângă ea săpun de crastaveți englez veritabil 1 cor. pudră cor. 1 20 Se poate căpăta în fiecare farmacie. Deposit principal în Sibiu: farmacia I. C. Molnar. 32 1-2

Prețul bucatelor. In Lugoj.

În piața Lugojului bucatele au avut săptămână trecută următoarele prețuri, după cum scrie »Drapelul»:

Grâu prima calitate, cor. 16; grâu de mijloc 15 cor. 60 bani; săcară prima calitate 14 cor. 60 bani; săcară de mijloc 13 cor. 80 bani; orz prima calitate 14 cor, 60 bani; orz de mijloc cor. 14 cor; ovăs prima calitate 14 cor. 80 bani; ovăs de mijloc 13 cor. 60 bani; cucuruz prima calitate 16 cor. 60 bani; cucuruz de mijloc 16 cor. 40 bani; mazăre prima calitate cor, 48 cor; mazăre cor. 56 cor; linte. 56 cor; fasole 36 cor; cartofi 12 coroane.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul „Tipografie” Iosif Marschall.

Institutul de cură din Stiria

scaldă Neuhaus

lângă Cilli

Isvor termic acrat cunoscut de mult, de 37° Celsius și isvor de apă feruginoasă, 397 m. preste nivelul mării, stațiunea ferată Cilli, 8 ore dela Viena și Budapesta, 4 1/2 ore dela Agram, 5 1/2 ore dela Triest. Băi termice, cură de beut, băi electrice, masaje, gimnastică svediană, electroterapie etc.

Resultat de cură escelent

la boale de femei și de nervi, podagră, reumatism, suferințe de beșică etc. Tot felul de plăceri și distrațiilor. Restaurante escelente, parc escelent, stațiune de postă și de telegraf. Prețuri moderate. Director și medic de băi Dr. HIEBAUM. Informații și prospecte se trimite fără spese prin direcțiunea de cură. 90 1-10

Seson din 1 Malu până în Octomvrie.

Fala fecărei economie
e a avea o cafea bună.

Cafeaua

Kareipp de maltă a lui »Kathrein»

nar trebui să lipsească, dela pregătirea cafelei zilnice, din mla și buclărie.

Se se ocară numai în pachete originale cu numele »KATHREIN».

Silvestru Moldovan

P. T.

Am onoare a face cunoscut, că

brânzăria și negustoria mea de caș,

care există din 1872, am vândut-o cu 1 Aprilie c. dlui **Frideric Homm.**

Esprimându-mi mulțumita pentru încrederea acordată mie în așa mare măsură, în decursul activității mele de aproape 93 de ani, rog a o păstra aceasta pentru viitor și urmașului meu.

Cu distinsă stimă

Ioan Groffner.

Cu referire la șirele de mai sus, îmi permit a aduce la cunoștință, că cu 1 Aprilie a. c. voi lua prelua în piața de aici în general cunoscută și cea mai veche

brânzărie și negustorie de caș,

a cărei proprietar de până acumă îmi va sta într'ajutor și pe mai departe cu experiența sa lungă și practică în producția de brânzării.

Prin augmentarea esențială a producerii, folosirea celor mai nouă mașini mînate cu forță electrică și personal bine instruit, sînt în plăcută poziție a corespunde și celor mai mari pretenții.

Nisuița mea cea mai sîngincioasă va fi îndreptată în'r'acolo, a lîfera cumpărătorilor en detail și en gros totdeauna ce e mai bun și a afla recomandarea laudătoare generală a firmei mele asigurată de cel mai bun renume.

Sibiu, 27 Martie 1905.

Cu distinsă stimă

Succesorul lui Ioan Groffner

FRIDERIC HOMM

brânzărie și negustorie de caș.

89 3-2

P. T.

„Prima fabrică transilvană de lumini de stearin în Lichidație“ se află în lucrare continuă dela preluarea ei de către „Vereinsbank transilvan, societate pe acții în Sibiu“ și produce toate soiurile de

**lumini de stearin și compozițiile
săpunuri escelente de spălat de oele mai
diferite soluri
diverși artioli de toaletă**

în calitatea obi-
cunută, cum
și în cea mai fină

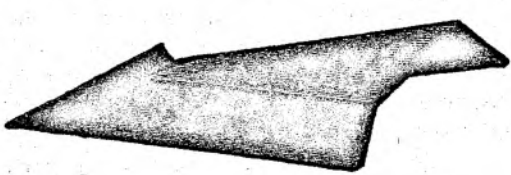
un praf de săpun curat nefalsificat

și este în stare a corespunde la toate cerințele atât ca cantitate, cât și în privința bunătății.

Productele stabilimentului se pot căpăta în cele mai multe băcării, cum și în depozitele fabricii și onor. p. t. public este invitat a pretera produsele noastre din țeară față de concurența străină.

88 1-3

Dirrecțiunea.

CFJ

Fer de plug
de calitatea stiriană cea
mai bună. Fiecare bu-
cată poartă marca mea
comercială aci alăturată

**Mașine și unelte pentru economie, grădinărit și pomărit,
traverse, cement, place de izolare,
hârtie de coperit, țesetură de trestie pentru sto-
catură, țevi de fer, pompe, cuptoare, țerărie
— pentru edificii în asortiment bogat. —**

Liste de prețuri la dorință.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

85 4-

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

(Vergé-Combustible)

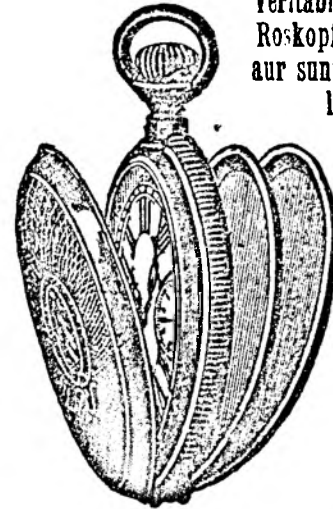
Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ocnei.

7 24-52

**Cel mai bun, mai frumos și mai
ieftin orologiu al timpului
present!**

Veritabile Anker-Remon'oir
Roskopf savonnet duble de
aur sunt cele mai noue ore-
loage Roskopf.

Aceste oroloage au o ma-
șin'ide Anker de precisiune
escelentă și veritabilă, un
coperiș duplu, cu trei co-
perioare tari de aur duble
cu coperiș de sărit. Aurul
duble este un metal aas-
menea aurului, și care
nu-și perde nici-când ase-
mănarea lui cu aurul.
Oroloagele aeste sunt ad-
mirate pentru înzestrarea
lor splendidă și în diferere
de veritabilele oroloage
de aur.

Prețul fr. 5.-.
Lanț duplu pentru domni
potrivit din aur duble
fr. 1.50. La fiecare ore-
logiu se dă o garanță de
3 ani în scris.
Explică și în
rambursă.

49 6-10

Iosif Splering, Viena I. Postgasse 2-93.

Tu

pentru îngrijirea pielii, în special pentru
a alunga pistruii și a avea o culoare de-
licată a feții, nu vei afla nici-când un
săpun medicinal mai bun și mai cu
efect, ca cunoscutul

**săpun din lapte de crin
al lui Bergmann**

(Marca: doi băieși)

48 6-25

de
Bergmann & Co., Teschen a/E.

Se află de vînzare, bucata à 80 fil. în
Sibiu la:

Farmacia „la Ursu“, Piața-marc.

I. B. Misselbacher sen.

Gust. Meltzer, strada Cisnădiei și strada

Gusteritei 25.

Prima fabrică transilvană de stearin, str.

Cisnădiei.

În Sighișoara: farmacia W. Linguer.

**Aranjament nou, cumpărare favorabilă, cel mai
solid mod de lucrare.**

**Compoziții de ceară
și
lumini de stearin**
în ori-ce mărime.

Lumini pentru biserică,

albe, cu flori decorate, înfrumșetate prin
mușcături și scobite, pachetarea cea mai
bună, tămâie, benzoe, ulei de ars de
calitatea cea mai bună.

GUSTAV MELTZER,

fabrică de lumini și săpun, parfumerie

înființată la 1848. 27 10-

SIBIU, Strada Gusteritei 25.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai

căpăta vre-odată durere
de dinți ori li va miroși gura după-ce va folosi apa
de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 70 fil. Pentru
trimitere franco 95 fil. deosebit. Ed. Bartilla-Winkler
Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile:
în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59;
ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia
Tentsch; Meltzer, str. Gusteritei și str. Cisnădiei.
În Bistrița: farmacia lui Herbert. Sobeșul-săseșe: far-
macia Lederhäger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.
Se se ceară pretutindenea apriat apa de dinți
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu se poate căpăta, trimite
7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco. 8 8-26

„PECUNIA“

Întreprindere de credit
în Sibiu (Nagyszeben), strada Poplăcii 27.
Ore de birou 8-1/2.

ÎMPRUMUTURI cu
! 4% și 4 1/2% !

Pentru **una coroană** în mărci postale trimitem prospect, informațiuni și servim
cu sfat la orice afacere de împrumut.

78 3-

!! Nu luați împrumuturi fără sfatul nostru !!

Nr. 3255-904.

82 2-3

Edict de licitație.

În părțile de pădure numite „Jungenwald“, aparținătoare comunei Vurpăr (Burgberg), comit. Sibiu (Szebenmegye) se vor vinde prin licitațiune publică, în **28 Aprilie a. c. la 10 ore s. m.** în cancelaria comunală din Vurpăr 7314 metri cubici de lemn de stejar pentru folosință și 7929 metri cubici lemne de foc. (Teritoriul de tăiat 1329 jugere cat. 6580 bucăți stejari numărați).

Prețul strigării 86120 cor.

Vadiul 8612 cor.

Oferte în scris, sigilate, timbrate conform prescrișelor și provăzute cu vadiul de mai sus, se primesc de subscrisul până la începerea licitațiunii verbale.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare.

Condițiile mai în detalii se pot vedea la subscrisul oficiu, cum și în cancelaria oficiului reg. ung. forestier în Nagyszeben în orele oficioase.

Nocrich, în 28 Martie 1905.

Primpretorul cercual:

Huner.

Publicațiune.

Pentru facerea a 150 mii eventual și mai multe cărămizi pe hotarul comunei Rod pentru nou zidinda școală de aici se publică licitațiune minuendă pe ziua de **27 Martie v. a. c.**

Pentru o mie se ofere 30 cor. dela care sumă se începe licitațiunea minuendă.

Doritorii de-a licita au de-a depune un vadiu de 10% dela suma de 4500 coroane, adică 450 coroane.

Ori-ce deșlășiri se dau până la ziua licitațiunii din partea subscrisului presidiu al comitetului parochial din Rod. 77 3-3

Rod, în 10 Martie v. 1905.

Comitetul parochial gr.-or.:

Președinte:

Ioan Moga,
paroch.

Notar:

Ioan Genie,
paroch.

Domnii înaintați în etate nu sânt oameni bătrâni,

dacă folosesc tabletele americ. probate de cei mai renumiți medici, cari redau puterea v-silă eshauriată. Mijloc exclusiv **LYDOL** contra puterii virile eshauriate (impotență). Scutit prin lege. Preț, 6 cor. Expediție zilnică pe postă în toate direcțiunile de pe continent dela farmacia **J. RADITZ**, la crucea albă Budapesta, Fővámter 6.

(Vis à-vis de hala de vânzare centrală).

Deposit principal la farmacistul J. de Török, Király utca 12 și în farmacia Palatinnl-țării, Váci körut 17. 86 1-10

Mașine de cusut SINGER (NÄHMASCHINEN)

veritabil originale

se pot căpeta exclusiv numai în

61 4-6

Sibiu, Bahngasse 5

SINGER Comp.

soc. pe acții pentru mașini de cusut.

Reparaturi se fac ieftin.

Representanți capabili de cauzie se caută.

Avis de deschidero.

Firma veche și bine canoscută

JULIUS MEINL

(înființată în anul 1862),

cea mai mare și mai veche neguțatorie specială pentru cafea, teie, cacao și ciocolată, și-a deschis în

SIBIU

Strada Clănădiel Nr. 24

• filială și are onoare a invita p. t. public pentru a o visita.

Vă rog cereți catalog de prețuri și broșură!

Ambele se trimit gratis și franco la adresa dorită.

279 8-10

Marca de servit